

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

PREHEAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie X./2020
Senát IV

Nález:

spisová značka	IV. ÚS 366/2020
populárny názov	Konkurz - nedotknuté pohľadávky
sudca spravodajca	Ladislav Duditš
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	22.09.2020
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov
analytická právna veta	Pokiaľ sa teda okresný súd uspokojil s oznámením, že na majetok povinného bol vyhlásený konkurz, a zastavil exekúciu bez toho, aby skúmal, či existujú dôvody, ktoré by tomu bránili, definujúc typ vymáhanej pohľadávky, nevychádzal zo stavu, ktorý mal objektívne zistiť, a svojím rozhodnutím tak odoprel sťažovateľke možnosť efektívne vykonať exekučným titulom priznané právo.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka bola oprávnenou v dvoch exekučných konaniach proti povinnému, na ktorého bol vyhlásený konkurz a bol v konkurznom konaní oddlžený. Okresný súd exekúciu zastavil z dôvodu, že na majetok povinného bol vyhlásený konkurz. Predmetom konaní, z ktorých vzišli oba exekučné tituly, boli nároky sťažovateľky ako poisťovne na vrátenie poskytnutého poistného plnenia poškodenému, ktorý utrpel ujmu na zdraví pri dopravnej nehode zavinenej povinným ako vodičom. Sťažovateľka napáda zastavenie exekúcie a argumentuje, že oddlžením je nedotknutá pohľadávka zo zodpovednosti za škodu spôsobenú na zdraví alebo spôsobenú úmyselným konaním vrátane príslušenstva takejto pohľadávky.
z odôvodnenia	Obe napadnuté rozhodnutia sú založené na skutočnosti, že na majetok povinného bol vyhlásený konkurz, čo bolo dôvodom zastavenia exekučného konania podľa § 167f ods. 2 zákona o konkurze. Okrem odkazov na relevantné právne predpisy napadnuté rozhodnutia neobsahujú žiadnu informáciu o tom, či v konkrétnom prípade súd zvažoval možnosť, že predmetom exekúcie môže byť aj konkurzom nedotknutá pohľadávka. Z predloženého spisového materiálu rovnako nevyplýva, že by okresný súd skúmal bližšie podstatu pohľadávky vymáhanej v exekučnom konaní. V tejto súvislosti ústavný súd uvádza, že súdny exekútor v rámci oboch exekučných konaní požiadal okresný súd o možné posúdenie pohľadávky sťažovateľky ako oddlžením nedotknutej. Okresný súd bol v podstate upozornený pred vydaním rozhodnutia o zastavení exekúcie aj na tento aspekt

	<p>veci a mal možnosť vysporiadať sa s ním, čo ale neurobil. Len samotné rozhodnutie o zastavení exekúcie nemožno hodnotiť ako adekvátne vyhodnotenie tejto okolnosti, keďže odôvodnenie napadnutých rozhodnutí neobsahuje žiadne vyhodnotenie tejto otázky.</p> <p>Nesúhlas predsedu okresného súdu s právnym názorom, že pohľadávky sťažovateľky boli pohľadávkami zo zodpovednosti za škodu spôsobenú na zdraví, a formulácia vlastného právneho posúdenia povahy vymáhanej pohľadávky vyjadrená vo fáze po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie nie sú z pohľadu predmetu ústavnoprávneho prieskumu napadnutých rozhodnutí relevantné. V rámci zachovania práva sťažovateľky na súdnu ochranu bolo úlohou okresného súdu právne posúdiť charakter vymáhanej pohľadávky prostredníctvom svojej rozhodovacej činnosti v odôvodnení napadnutých rozhodnutí okresného súdu.</p> <p><u>Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Základné právo Slovenskej kancelárie poisťovateľov na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Galanta z 30. januára 2020 a uznesením Okresného súdu Galanta zo 16. marca 2020 porušené boli. 2. Uznesenie Okresného súdu Galanta z 30. januára 2020 a uznesenie Okresného súdu Galanta zo 16. marca 2020 zrušuje a veci vracia tomuto súdu na ďalšie konanie. 3. Okresný súd Galanta je povinný nahradiť trovy konania.
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov	Ústavný súd Slovenskej republiky: I. ÚS 105/2020
súvisiace právne predpisy	zákon č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
klúčové slová	konanie-zastavenie exekúcia-exekučné konanie rozhodnutie-odôvodnenie práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na súdnu ochranu konkurz a reštrukturalizácia / vyrovnanie-účinky vyhlásenia konkurzu konkurz a reštrukturalizácia / vyrovnanie-oddĺženie

Uznesenie:

spisová značka	IV. ÚS 503/2020
populárny názov	Konkurz - nedotknuté pohľadávky
sudca spravodajca	Libor Duľa
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	13.10.2020
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 20 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Pod pojem "škoda na zdraví" v zmysle § 166c ods. 1 písm. d) zákona o konkurze možno subsumovať aj náhradu nemajetkovej ujmy pozostalým v dôsledku smrti

	blízkej osoby zavinenej povinným.
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľ spôsobil dopravnú nehodu, pri ktorej zahynul človek. Pozostalí následne podali žalobu o náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá im bola z väčšej časti právoplatne priznaná. Sťažovateľ menšiu časť priznanej sumy dobrovoľne pozostalým uhradil, ale následne bol na jeho majetok vyhlásený konkurz a bol oddĺžený. Exekučný súd následne vydal poverenie na vykonanie exekúcie v prospech pozostalých, ktoré si obe prihlásili svoje pohľadávky. Po zverejnení konečného rozvrhu výťažku zo všeobecnej podstaty konkurzným správcom podal sťažovateľ návrh na zastavenie exekúcie, ktorý bol však napadnutým uznesením právoplatne zamietnutý.</p> <p>Exekučný súd v uznesení dôvodil extenzívnym výkladom § 166 ods. 1 písm. d) zákona o konkurze tak, že za pohľadávky zo zodpovednosti za škodu na zdraví treba považovať aj pohľadávky priznané súdom v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy.</p>
z odôvodnenia	<p>Nemajetková ujma je ujma na hodnotách, ktoré nepatria do majetkovej sféry, teda ujma na živote, zdraví, súkromí, prejavoch osobnej povahy. V právnej veci sťažovateľa, ako sám v ústavnej sťažnosti uviedol, zostala sporná otázka interpretácie pojmu „škoda na zdraví“ v zmysle § 166c ods. 1 písm. d) zákona o konkurze a reštrukturalizácii, do ktorého okresný súd, aplikujúc extenzívny výklad inšpirovaný judikatúrou Súdneho dvora a najvyššieho súdu, zahrnul aj pojem nemajetková ujma, čím sa vymáhaná pohľadávka pozostalých proti sťažovateľovi stala nedotknutou oddĺžením v rámci konkurzu na majetok sťažovateľa. Ústavný súd konštatuje, že prístup okresného (exekučného) súdu v konkrétnych okolnostiach danej veci považuje za súladný so zásadou účinnej ochrany základných práv. Náhrada nemajetkovej ujmy pozostalým v dôsledku smrti blízkej osoby spôsobenej pri dopravnej nehode bez ohľadu na zavinenie, ktorú okresný súd subsumoval pod pojem „škoda na zdraví“, nemôže byť podľa názoru ústavného súdu chránená menej efektívne ako samotná škoda na zdraví, keďže ide o najzávažnejší následok zásahu do práv pozostalých. Okresný súd založil napadnuté rozhodnutie na korelácii princípu ochrany legálne nadobudnutých práv neuspokojených veriteľov, princípu právnej istoty, ako aj na požiadavke spravodlivosti vo vzťahoch dlžníka (povinného) a veriteľov (oprávnených), čím sa ústavne konformným spôsobom vyrovnal s podstatnými námietkami sťažovateľa. To sa obsahovo týka oboch dotknutých, právne relevantných rovín, teda jednak zahrnutia do výnimky z oddĺženia adekvátnym extenzívnym výkladom nielen náhrady škody, ale aj náhrady nemajetkovej ujmy s rovnakým skutkovým podkladom (nárok vyvolaný totožným deliktúálnym konaním páchatel'a) a jednak zahrnutia (podľa výkladového argumentu „a minori ad maius“) pod pojem „škoda na zdraví“ aj následok usmrtenia osoby (m. m. II. ÚS 695/2017).</p> <p><u>Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol:</u></p> <p>Ústavnú sťažnosť odmieta ako zjavne neopodstatnenú.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky: II. ÚS 695/2017</p>
súvisiace právne predpisy	zákon č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
kľúčové slová	<p>exekúcia-exekučné konanie výklad (interpretácia)-extenzívny ujma, náhrada škody-nemajetková ujma</p>

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.